

Mythologia, Venise, 1567 - IX, 11 : De Erichthonio

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX

[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 11 : De Erichthonio](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 12 : D'Erichthon](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 11 : D'Erichthon](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - IX, 11 : De Erichthonio, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 14/02/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/948>

Copier

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 280r°-281r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Érichthonios](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

καὶ ἀφ' αὐτῶν τὰς ἑκατὶν . διότι οὗτος χαλασίαν ἔδειξε . Aegæus Pandionis filius cum imperaret Athenis Metam primum Hopletis filiam vxorem duxit; postea Chalciopeu secundo natam ex Rhexenore . Sic Zezes hist. 142. chil. 7. illi alios mares fuisse inquit ;

τῶν πατρὸς τοῦ ἀθηναίου παλίν τῶν ἀδελφῶν

ἑξήκοντα παῖδας ἔπαυται καὶ θνητοὶ οὗτοι .

Regi Athenarum nomine Pandioni

Mares erant filii , duxq; filia .

Hæc cum ita sint, miratus sum cur scripserit Pausanias in Atticis, Pandionem nullos habuisse filios, qui suas iniurias persequerentur, quas à Rege Thraciæ acceperat : nam si noluisse filios iniurias persequi dixisset, facile illi assentirem . Hæc pauca dicenda duxi de Pandione, cum filiarum fabula superius explicata sit, ut si qua ibi desiderarentur, hinc accipi possent . Atq; cur ficta sint hæc, ex illis superioribus arbitror patuisse . At nunc de Erichthonio .

10

De Erichthonia .

Cap. XI.

E Nimuero dictum est superius, Vulcanum cum arma Ioui, quibus in bello aduersus gigantes usus est, fabricasset pro laboris diligentiaque mercede obtinuisse, ut Iupiter iuraret per Stygiam paludem quodcunque poposcisset, se illi concessurum . At Vulcanus Mineræ nuptias, cui Iupiter perpetuam virginitatem concesserat, postulauit : id abnuere quidem non potuit, sed clam Mineruam monuit ut reluctaretur . Cum igitur Mineruam adiisset Vulcanus, dicitur inter luctandum semen profudisse, quod in terram fusum in hominem conuersum est : quare inquit Pausanias in Atticis huic patrem fuisse neminem mortalinum, sed quoniam ex terra & contentione sit genitus Vulcani, ita fuisse nominatum . Hunc terrigenam & inter serpentes educatum fuisse scripsit Eurip. in Ione hoc pacto ;

10

ἀφ' οὗτος ἔρμαις ἐγένετο, τῶν τε γυναικῶν

Ἐριχθιδίου . καὶ γὰρ ἡ ἑστὶ καὶ ἡ

φύσις ἀφ' οὗτος ἐγένετο φουλκῶν καὶ ἀφ' αὐτῶν

διακρίνεται, ἀφ' οὗτος δὲ γυναικῶν

αἰδῶν ἐγένετο . τῶν τε γυναικῶν καὶ

Νόμος τίς ἐστὶν, ὁ φησὶ χρυσόδακτυλα

τρίφωτον εἶναι .

Seruans auorum legem, & è terra sati

Erichthonii . Iouis puella namq; ei

Duos dracones corporis mox addidit

Custodias, deinde seruandum dedit

Atheniensibus puellis . mansit hinc

Mos ille Erechthidis ut ornet filios

Serpentibus aureis .

30

40

Alii tamen dictum fuisse volunt non à contentione, quam *ἔρις* significat, sed ἀπὸ τῆς ἑρῆς, à lana scilicet, qua Minerua semur sibi absterfit, cum semine Vulcani inquinata fuerat, in terram coniecta . Inde postea dicti sunt terrigenæ omnes Athenienses . Neque vero Erichthonius solum, sed etiam Erechtheus dictus est ; sic enim illum nominauit Home. in Catalogo ;

ἔρις

Mythologiæ

Εἰς τὴν πόλιν ἔχοντο δὲ τὸν ἑρμῆν ὁ δὲ τὸν ἑρμῆν

ἀνὰ τὴν πόλιν ἔχοντο δὲ τὸν ἑρμῆν ὁ δὲ τὸν ἑρμῆν

ὁ δὲ τὸν ἑρμῆν ὁ δὲ τὸν ἑρμῆν ὁ δὲ τὸν ἑρμῆν

Vrbem præclaram coluerunt isti at Athenas.

Fortis Erichthei populum, quem nutrit olim

Nata Iouis Pallas, peperit quem dædala tellus.

10

Fabulantur huic crura fuisse anguibus similia, quem recens natum à Minerva susceptum in cistam fuisse absconditum inquiunt. Hanc Aglauro custodiendam commisit; & Herse, Pandrosoque sororibus, easque admonuit ne curiosius quid intus includeretur, inspicerent. Fertur Pandrosus quidem paruisse Deæ mandato, at sorores aliæ cista resignata Erichthonium inspexerunt, quo viso ita furia repente percitæ sunt, ut se de altissimo & prærupto arcis loco præcipientes miserint, ut ait in Atticis Paus. Nec desuerunt, qui Vulcani & Athenæ Cranai filie Erichthonium filium fuisse tradiderint. Scriptum reliquit Apollodorus libro tertio Erichthonium postea fuisse à Minerva in templo educatum, qui cum adoleuisset, regnumque Athenarum accepisset, Mineræ alticis signum in arce erexit, & Panathenæa solennitate in honorem Mineræ instituit, cum tamen non desint, qui à Theseo illa instituta maluerint. Hic ducta Pasithea, siue, ut aliis magis placet, Phrasithea

20

Nympha filium Pandionem qui postea in regnū successit, suscepit; & Orythiam, & Procrim filias. Fuit autem Erichthonius quartus, qui regnavit Athenis, cum primus omnium mortalium Cæcrops ex Aegypto profectus urbem Athenarum condiderit, eamque de nomine Palladis, quæ Sais apud Aegyptios vocabatur, ut ait Charax Mitylenæus, Athenas nominavit. Hunc hominem biforem fuisse fabulati sunt, cum partem corporis inferiorem haberet draconis, superiorem hominis, quod alii ob Aegyptiæ Græcæque linguæ peritiā fictum fuisse arbitrantur; alii quod & prudentia & robore præstaret. Alii quia leges prior tulerit de matrimoniis apud Athenienses, cum

30

nemo patrem antea, sed matrem tantum cognosceret, quia cuius ad quamvis accedere mos fuit. Hunc igitur biforem fuisse dicunt, quia per illum ambos parentes singuli cognoscerent. Ego sanè longe diuersam ab his omnibus habeo sententiam, quippe quod putem partim draconem partim hominem fuisse Erichthoniū exultimatum, quia is utrunque & severitatis & clementiæ tempus rectè cognouerit. Ille enim optimi ac sapientis Imperatoris & humanitatis & asperitatis opportunitatem posse diiudicare, cum alię nationes aliis temporibus magis asperitate & metu, alię iucunditate magis commodè regantur. Hic Erichthonius dictus est ad occultandam crurū turpitudinem quadrigas excogitasse, quare ita de illo scripsit Virgilius libro 3. Georg.

40

Primus Erichthonius currus, & quatuor ausus
Iungere equos.

Post Cæcropē igitur regnavit Athenis Cranaus, cui successit Amphictyon, quem hic de regno deiecit. Fuit alius Erichthonius, de quo meminit Apollodorus lib. 3. qui regnavit Troiæ post Ilum, qui de Aslyoche uxore Simoëtis filia Troem genuit, ut ait Hom. lib. 2. Ilia. Atque tot dicta sint de Erichthonio fabulose. Illa breuiores nos faciunt in hoc loco, quæ superius explicata sunt, cum de Vulcano loqueremur, ubi patuit cur à Terra & Vulcano Erichthonius dicatur esse genitus, & quid esset Minerva, quæ perpetuam obtinisset virginitatem. Hæc igitur purissima pars est ætheris à capite Iouis data,

nata, è qua nulla nascuntur animalia : at Vulcanus impurus est, in materia ignis, siue calor potius, qui generationem adiuuat, & in terram decidens multiplicia gignit animalia; quare eius & terre filius Erichthonius tã diuersæ formæ dicitur fuisse. Atqui furorem immisum fuisse sororibus Pandrosi dixerunt idcirco, quod non paruerint Dæmonitis; qua re significabatur contra Deorum mandata non conferre esse curiosos, cum multis mortalibus id sæpius calamitosum fuerit. nam multi quia consiliorum secretiorum essent conscii per insidias clam de medio fuerunt sublati. at de Achille nunc pauca dicamus.

10

De Achille.

Cap. XII.

Explicata fuerunt suo loco illa omnia propè, quæ pertinebant ad Thetidis nuptias; & quod illa à Peleo in matrimonium ducta præter ceteros filios Achillem etiam illi genuit. cum vero per noctem sub igne filios Thetis occultaret, ut quod mortale illis esset ita eximeret, filii reliqui omnes mortui sunt: at Achilles per diem ambrosia perunctus, & per noctem sub igne occultatus dicitur aliquandiu perdurasse, donec à Peleo deprehensa illa irata se in numerum Nereidum receperit. Sic igitur Achilles ab igne seruatus Pyrisons primum vocatus est; atque cum labrum tamen exustum fuisset, quod cum lingeret infans, ambrosia non erat perunctum, dictus est postea Achilles. Alii in lebetem bullientis aquæ infantes ab ea iaci solitos inquirunt, ut experiretur an mortales geniti fuissent. Achillis tamen matrè Dorion & Chalcidicus Dionysius non Thetim Nerei, sed Chironis filiam fuisse voluerunt. Daimachus cõtra Alexandrinus in lib. 2. Reditum Achillem Caloes nymphæ filium fuisse sensit. Scriptum fuit ab Apollodoro lib. 3. Achillem à Peleo susceptum deportatum fuisse ad Chironem, quæ ille amatissimè educauit, atque leonum visceribus illum nutriuit, aprorumq; & vrsorum medullis, lactis prorsus ignauum ut est in his versibus Euphorionis,

20

Ἦν φθιτοῦ χάλος ἀνὰ τὴν πατρὶα δαΐφρον.

Τὸν οὖν ἐκτρέφετο πατρὶα καὶ χάλος ἀνὰ τὴν πατρὶα.

Nescius omnino lactis Phthiam petit, illum

Quare Myrmidones dixerunt nomine Achillem.

30

Quod autem Achilles, à iustissimo Centaurorum Chirone educatus sit, ita testatur Euripidis Iphigenia in Aulide;

Ὅτι μὲν οὖν, ὅτι δὲ, καὶ ἄλλαι φρονεῖ.

Ὅτι δὲ χάλος ἀνὰ τὴν πατρὶα δαΐφρον.

Ὅτι δὲ ἀνὰ τὴν πατρὶα δαΐφρον.

χάλος, ὅστις τὸν τριτὸν ἀνὰ τὴν πατρὶα.

Quandoque dulce sit parum dignoscere.

40

Quandoque confert plurimum dignoscere.

Ego viro à pio educatus sum puer

Chitone, mores simplices tantum imbibij.

Fama est Achillem à Chirone aucto editum fuisse, à quo præter citharæ pulsanæ artem, & vsum herbarum, peritiā venandi & iaculandi & artis medicæ, leges æquitatis & prudentiæ edoctus fuit. Idem cum annum ætatis suæ nonum expleuisset, pronuntiaffetq; Calchas uates Troiam sine Achille capi non posse, quia responsum tulisset à matre sibi in eo bello, quod aduer-

Bbb

lus